

USNESENÍ

(anonymizovaný opis)

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v neveřejném zasedání konaném dne 7. května 2021 o stížnosti odsouzeného: [celé jméno odsouzeného], [datum narození], proti usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 8. dubna 2021, č.j. 6 PP 32/2021-27,

takto:

Podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. řádu se napadené usnesení zrušuje a rozhoduje se tak, že podle § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku se odsouzený [celé jméno odsouzeného], [datum narození], podmíněně propouští z výkonu trestu odnětí svobody

- I. v trvání 10 (deseti) měsíců, který mu byl uložen trestním příkazem Okresního soudu v Benešově ze dne 23. 9. 2015, č. j. 10 T 110/2015-53, ve spojení s usnesením Okresního soudu v Benešově ze dne 3. 9. 2020, č. j. 10 T 110/2015-131.

Podle § 89 odst. 1 tr. zákoníku se stanoví zkušební doba v trvání dvou (2) roků.

Odůvodnění:

1. Napadeným usnesením rozhodl Okresní soud v Liberci o žádosti odsouzeného [celé jméno odsouzeného] o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody tak, že podle § 88 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku se zamítá žádost odsouzeného [celé jméno odsouzeného], narozeného [datum], o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody v trvání 10 (deseti) měsíců uloženého trestním příkazem Okresního soudu v Benešově ze dne 23. 9. 2015, č. j. 10 T 110/2015-53, ve spojení s usnesením téhož soudu ze dne 3. 9. 2020, č. j. 10 T 110/2015-131.

2. Proti tomuto usnesení podal odsouzený stížnost ihned po jeho vyhlášení do protokolu o veřejném zasedání. Podanou stížnost prostřednictvím svého obhájce následně řádně písemně odůvodnil. Odsouzený namítá, u jeho osoby trest již vykonal svůj účel. Před výkonem trestu odnětí svobody pečoval o svého syna na rodičovské dovolené, neboť jeho životní partnerka dosahovala vyššího výdělku, než mohl odsouzený vzhledem ke svým zdravotním omezením dosáhnout. V současné době je situace pro životní partnerku odsouzeného obrovsky obtížná, neboť jí nemá kdo pomáhat s péčí o dítě a v některých případech si synka musela dokonce vzít s sebou na směnu do zaměstnání do nemocnice, jak vše podrobněji popisuje partnerka odsouzeného v připojení se k žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění. Soud prvního stupně v napadeném usnesení „vytýká“ odsouzenému, že ještě není zařazen v 1. PSVD, fakticky takového zařazení ale odsouzený vzhledem k délce jeho trestu dosáhnout nemohl. V případě takového požadavku by pro odsouzené s kratšími tresty nebylo možné podmíněné propuštění dosáhnout. Nejedná se navíc o zákonnou podmínku pro podmíněné propuštění, když odsouzený činí maximum možného, aby prokázal své polepšení. Odsouzený proto nesouhlasí s odůvodněním rozhodnutí soudu prvního stupně, ve kterém je uvedeno, že jeho žádost je třeba posuzovat jako předčasnou, kdy si teprve odsouzený vytváří podmínky pro podmíněné propuštění. Vzhledem k délce trestu (10 měsíců) se jedná v případě odsouzeného o žádost jedinou a žádnou jinou žádost již odsouzený podávat nebude moci. Odsouzený má zajištěné zázemí, má zajištěnou práci. Má obrovskou motivaci vrátit se ke své rodině a postarat se o ni. Chce vrátit partnerce, o co ji připravil svým výkonem trestu. Jde-li o vyjádřenou obavu z opakování trestné činnosti, tak ani ta není namístě, protože syn odsouzeného již byl přijat do školky a odsouzený bude moci pracovat, zaměstnání má zajištěné. Vykoná vše, aby byl schopen svoji vyživovací povinnost plnit. Obrovskou oporu pro něj představuje jeho současná partnerka a matka jeho syna, tedy obavy z neplnění vyživovací povinnosti nejsou na místě. Odsouzený

poukazuje i na judikaturu Ústavního soudu ohledně prognózy vedení řádného života v budoucnu s tím, že úsudek o naplnění či nenaplnění této podmínky má být založen „na všestranném a aktuálním zhodnocení pachatelovy osobnosti, dosavadního působení výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobních (sociálních) poměrů, v nichž se po propuštění ocitne“. Závěrem odsouzený navrhnul, aby odvolací soud změnil napadené rozhodnutí a rozhodl o podmíněném propuštění odsouzeného z výkonu trestu odnětí svobody a stanovil mu přiměřenou zkušební dobu, popř. i přiměřená omezení.

3. Krajský soud z podnětu včas a řádně podané stížnosti přezkoumal podle § 147 odst. 1 tr. řádu správnost výroku napadeného usnesení, jakož i správnost postupu řízení, které předcházelo vyhlášení napadeného usnesení, když dospěl k následujícím závěrům.

4. Ve vztahu k řízení, které předcházelo vyhlášení stížností napadeného usnesení, může krajský soud konstatovat, že v průběhu řízení o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody nebyly ze strany okresního soudu zjištěny žádné procesní vady či pochybení. Okresní soud postupoval v souladu se všemi procesními předpisy, při splnění zákonných podmínek pro konání veřejného zasedání i při zachování všech práv odsouzeného. V průběhu veřejného zasedání bylo také procesně souladným způsobem provedeno dokazování. Rozsah dokazování potom okresnímu soudu umožnil vytvořit si potřebný podklad pro rozhodnutí, když okresní soud v průběhu veřejného zasedání provedl výslech odsouzeného a umožnil mu vyjádřit se k podané žádosti. K chování a hodnocení odsouzeného byl vyslechnut i vychovatel věznice. Kromě toho měl okresní soud k dispozici i listinné důkazy, především hodnotící zprávu věznice, opis rejstříku trestů, příslušné přílohové spisy a další listinné důkazy. K procesnímu postupu ze strany okresního soudu a stejně tak ani k rozsahu dokazování tak krajský soud nemá výhrady.

5. Okresní soud na základě provedeného dokazování rozhodl tak, že zamítl žádost odsouzeného o podmíněně propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Okresní soud k důvodům zamítavého stanoviska k žádosti odsouzeného uzavřel, že u odsouzeného neshledává splnění zákonných podmínek pro rozhodnutí o podmíněném propuštění. Okresní soud v rámci svých hodnotících úvah poukázal na to, že odsouzený dlouhodobě neplnil vyživovací povinnost vůči svým dcerám a byl z to opakovaně odsouzen. Poukázal na to, že výchovné tresty se minuly účinkem, když i přes ztížení podmíněného trestu stanoveným dohledem, se dopustil recidivy. Přestože se ve zkušební době pozdějšího odsouzení za neplnění vyživovací povinnosti osvědčil, v důsledku posledního odsouzení a nesplnění přiměřené povinnosti úhrady výživného mu byl nynější trest nařízen k výkonu. Okresní soud tak s ohledem na dosavadní neodpovědný přístup odsouzeného k plnění vyživovací povinnosti, neúspěšnou snahu o působení výchovnými tresty, a to i přes dřívější zkušenost s přímým výkonem trestu odnětí svobody, ve spojení s prozatím průměrným hodnocením ve výkonu trestu, má za to, že u odsouzeného je dáno riziko opakování trestné činnosti v budoucnu, a tedy ani třetí podmínka není splněna. Okresní soud tak žádost odsouzeného zamítl jako předčasnou, neboť nenastal stav umožňující závěr, že účelu výkonu trestu odnětí svobody bylo dosaženo dříve, než dosažením jeho celkové délky (srov. III. ÚS 284/01), a je tak namístě, aby nadále vykonával trest odnětí svobody.

6. Krajský soud po přezkoumání předloženého spisového materiálu a úvah okresního soudu, o které tento opřel svůj závěr o zamítavém rozhodnutí, má za to, že okresní soud kladl důraz na okolnosti plynoucí z trestní minulosti obžalovaného, aniž by více hodnotil možné předpoklady polepšení a vedení řádného života.

7. Podle § 88 odst. 1 písm. a) tr. zákoníku může soud odsouzeného podmíněně propustit na svobodu, jestliže odsouzený po právní moci rozsudku, zejména ve výkonu trestu svým chováním a plněním svých povinností prokázal polepšení a může se od něho očekávat, že v budoucnu povede řádný život, nebo soud přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného, a odsouzený vykoná alespoň polovinu uloženého nebo podle rozhodnutí prezidenta České republiky zmírněného trestu odnětí svobody.

8. Ve vztahu k naplnění citovaných zákonných podmínek musí krajský soud uvést, že není žádných pochyb o tom, že odsouzený již vykonal více polovinu trestu odnětí svobody a splňuje tak základní formální podmínku pro možné rozhodování o žádosti odsouzeného. Nutno je zdůraznit, že odsouzený vykonává velmi krátký trest odnětí svobody v trvání 10 měsíců, který dobrovolně nastoupil dne 30.10.2020 a výkon trestu má stanoven na den 29.8.2021. Uvedená okolnost má totiž podstatný vliv na hodnocení dalších zákonných předpokladů pro možné úvahy o splnění podmínek podmíněného propuštění z výkonu trestu.

9. V případě úvah o možném prokázaném polepšení je nutno poukázat na hodnotící zprávu věznice i výslech vychovatele odsouzeného, kdy z těchto důkazů je zřejmé, že odsouzený je ve výkonu trestu odnětí svobody hodnocen kladně. Stanoven program zacházení odsouzený plní, je zařazen do II. PSVD, dosud získal 1 kázeňskou odměnu, a naopak nebyl kázeňsky trestán, u odsouzeného nebyly shledány žádné negativní osobnostní sklony. Okresní soud veškerá zjištění rozvedl více v odůvodnění svého rozhodnutí a uzavřel, že tuto zákonnou podmínku hodnotí prozatím jako nesplněnou, neboť z dosavadního výkonu trestu ze strany odsouzeného je zjevné, že si teprve vytváří podmínky pro její splnění, o čemž svědčí jeho dosavadní zařazení do II. PSVD, byť v případě kázeňských odměn odsouzený prozatím dosáhl maxima možného. Krajský soud k otázce zařazení odsouzeného do II. PSVD ovšem připomíná dobu výkonu trestu, neboť právě dosavadní délka výkonu trestu je taktéž limitující pro možnost dosažení nejpříznivější skupiny vnitřní diference, tj. I. PSVD. Tato okolnost je jasně patrná z výslechu vychovatele Ing. [jméno] [příjmení], který v průběhu veřejného zasedání vypověděl, že k možnému navržení do I. PSVD by mohlo dojít až po druhém hodnoticím období, které by bylo ukončeno až koncem června 2021. Z uvedeného je tedy patrné, že odsouzený neměl možnost, aby jakkoli sebelepším a příkladným chováním dosáhl I. PSVD, uvedenému objektivně brání stanovené předpisy výkonu trestu, jak odsouzený namítá. Skutečnost, že odsouzený je nyní v II. PSVD tak nelze žádným způsobem hodnotit v jeho neprospěch, protože zařazení do I. PSVD je s ohledem na dosud vykonanou délku trestu objektivně vyloučeno vzhledem k délce vykonávaného trestu. K tomu lze i doplnit, že i vychovatel deklaroval, že pokud by pozitivní chování odsouzeného trvalo i nadále, po skončení hodnoticího období by na možnost zařazení do I. PSVD mohl dosáhnout. O to větší pozornost je tedy nutno věnovat skutečnému chování odsouzeného. Faktické chování odsouzeného je hodnoceno jednoznačně kladně, i okresní soud připouští, že odsouzený dosáhl maxima možného. Pokud tedy okresní soud za tohoto stavu má za to, že odsouzený svým chováním dostatečně neprokázal polepšení, pak uvedené je v rozporu s úvahou, že odsouzený v rámci možností dosáhl maxima možného, když lze znovu zdůraznit, že jiné, lepší hodnocení, více kázeňských odměn či přeřazení do I. PSVD je u odsouzeného objektivně nemožné a danou okolnost tak nelze hodnotit v jeho neprospěch.

10. Obdobné lze uvést i ve vztahu k trestní minulosti odsouzeného. Okresní soud v rámci svých úvah ohledně předpokladů vedení řádného života v budoucnu poukazuje na to, že v minulosti již byl odsouzený ve výkonu trestu odnětí svobody, ze kterého byl podmíněně propuštěn. Uvedené zjištění sice koresponduje s prvním záznamem v opisu rejstříku trestů odsouzeného, ale jak i uvedl okresní soud, jedná se o trest vykonaný v roce 2000, tj. před více než dvaceti roky. Nadto je uvedené odsouzení již i od roku 2013 zahlazeno. V případě odsouzení evidovaných pod body ad 2) -4), 6) se na odsouzeného hledí, jako by odsouzen nebyl, odsouzený dostal podmínkám uložených trestů a tato odsouzení mu nijak nepřitěžují. Odsouzený nyní vykonává trest odnětí svobody vyznačený v opisu rejstříku trestů pod bodem ad 5) a současně je ve zkušební době podmíněného odsouzení Okresním soudem v Benešově pod sp. zn. 10 T 86/2017, což je poslední odsouzení evidované u odsouzeného v opisu rejstříku trestů. Ve vztahu k trestní minulosti odsouzeného lze tak uvést, že žádné z jeho předchozích odsouzení nelze označit za odsouzení, které by odsouzenému mělo nějak výrazně přitěžovat. Jistě jsou u osoby odsouzeného zcela zjevně patrné sklony k páčání trestné činnosti v podobě neplnění vyživovací povinnosti, zároveň je ovšem z připojeného spisu Okresního soudu v Benešově sp. zn. 10 T 110/2015

zjištěno, že této trestné činnosti se odsouzený dopustil více než před pěti lety. Poslední trestné činnosti se potom dopustil v roce 2017 (odsouzení již výše zmíněným trestním příkazem Okresního soudu v Benešově ze dne 26.9.2017 č.j. 10 T 86/2017-149). Ve vztahu k odsouzenému lze tak uzavřít, že trestní minulost odsouzeného, s výjimkou závěrů o sklonech k páčání trestné činnosti, netvoří žádnou významnou okolnost, která by mohla vést k závěru, že u odsouzeného je velmi ztížen předpoklad vedení řádného života v budoucnu. Okolnost, že odsouzený vyživovací povinnost ve zkušební době podmíněného odsouzení řádně neplnil, potom byla bez dalšího samotným důvodem, pro které mu byl nařízen výkon nyní vykonávaného trestu, nelze tedy tutéž okolnost ještě znovu hodnotit v neprospěch obžalovaného v rámci rozhodování o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Nadto i v hodnotící zprávě z věznice je uvedeno, že odsouzený v minulosti dokázal několikrát využít možnosti prokázat, že je schopen žít řádný život.

11. Odsouzený kromě řádného výkonu trestu, který nasvědčuje jeho polepšení, doložil i možnost zaměstnání, a dále je z obsahu spisu patrné, že tento má i rodinné zázemí. Tyto okolnosti, byť jsou velmi významné pro úvahy ohledně předpokladů vedení řádného života, okresní soud zcela opomněl vyhodnotit, ačkoli i na uvedené poukazuje hodnotící zpráva věznice jako na pozitivní okolnost. Přitom se i nabízí, že pokud by byl odsouzený zaměstnán, mohl by též řádně hradit výživné. Krajský soud tedy na rozdíl od okresního soudu neshledal skutečnosti, které by odůvodnily závěr, že u odsouzeného dosavadním výkonem trestu nebylo ještě dosaženo účelu trestu, a stejně tak nezjistil ani žádné zásadní skutečnosti, které by vylučovaly závěr o možném vedení řádného života odsouzeného v budoucnu. Podanou stížnost odsouzeného tak shledal krajský soud důvodnou.

12. Na základě uvedeného zjištění založeném na vyhodnocení všech výše uvedených skutečností tedy krajský soud podle § 149 odst. 1 písm. a) tr. řádu zrušil napadené usnesení Okresního soudu v Liberci a sám rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto usnesení, tedy o podmíněném propuštění odsouzeného z výkonu uloženého trestu odnětí svobody. V souladu s tímto rozhodnutím bylo nutno ve smyslu § 89 odst. 1 tr. zákoníku rozhodnout i o délce zkušební doby podmíněného propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Odsouzený v předchozí době projevil sklony k páčání trestné činnosti, přičemž v současné době je nad jeho osobu vysloven i dohled. Zájem na tom, aby odsouzený prokázal své polepšení a současně i přistoupil k plnění vyživovací povinnosti, odůvodňuje potřebu chování odsouzeného sledovat po delší dobu, aby bylo více najisto postaveno, že k nápravě odsouzeného došlo, odsouzený přehodnotil své priority a zodpovědně přistoupí k plnění svých povinností. Krajský soud tedy volil zkušební dobu blížeji při horní hranici zákonem stanovené zkušební doby, která v případě přečinu, pro který byl odsouzený potrestán, dosahuje až tří let. Zkušební dobu v trvání dvou let krajský soud považuje za nezbytnou a nutnou, odpovídající potřebě prověření toho, zda projevy nápravy odsouzeného jsou skutečně setrvalé, odsouzený zanechal veškerého závadového jednání a zapojil se do řádného a bezúhonného způsobu života, a bude i řádně již plnit vyživovací povinnost. Pokud odsouzený setrvá po celou zkušební dobu ve vedení řádného života a plnění svých povinností, bude posléze možné rozhodnout o osvědčení odsouzeného, v opačném případě vykoná zbytek z uloženého trestu odnětí svobody.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není žádný další řádný opravný prostředek přípustný.

Liberec 8. dubna 2021

Mgr. Denisa Šmídová
soudkyně